

Vec C-498/20

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

29. september 2020

Vnútroštátny súd:

Rechtbank Midden-Nederland

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

2. september 2020

Žalobca:

ZK ako nástupca JM, správca konkurznej podstaty spoločnosti
BMA Nederland BV

Žalovaná:

BMA Braunschweigische Maschinenbauanstalt AG

Tretia osoba, ktorá podala žalobu:

Stichting Belangbehartiging Crediteuren BMA Nederland

Predmet konania vo veci samej

Správca konkurznej podstaty navrhuje určiť, že BMA Braunschweigische Maschinenbauanstalt AG (ďalej len „BMA AG“) porušila svoju povinnosť starostlivosti voči všetkým veriteľom svojej dcérskej spoločnosti nižšieho stupňa, insolventnej spoločnosti BMA Nederland B. V. (ďalej len „BMA NL“), tým konala protiprávne a zodpovedá za škodu, ktorá vznikla všetkým veriteľom. Okrem toho navrhuje určiť, že BMA AG je povinná zaplatiť do konkurznej podstaty spoločnosti BMA NL v prospech všetkých veriteľov náhradu škody vo výške nevyhľaditeľnej časti pohľadávok všetkých veriteľov voči BMA NL.

Stichting Belangbehartiging Crediteuren BMA Nederland (ďalej len „Stichting“) navrhuje určiť, že BMA AG konala protiprávne i) voči všetkým konkurzným veriteľom spoločnosti BMA NL, resp. ii) voči veriteľom, ktorí sa spoliehali na to, že BMA NL si splní záväzky, ktoré vo vzťahu k nim prijala, lebo BMA AG na tento účel poskytne spoločnosti BMA NL primerané množstvo finančných prostriedkov, resp. iii) voči veriteľom, ktorí mohli prijať opatrenia s cieľom zabrániť tomu, aby ich pohľadávky voči spoločnosti BMA NL zostali neuspokojené, ak by o tom vedeli pred zastavením ďalšieho financovania zo strany spoločnosti BMA AG. Stichting tiež navrhuje uložiť spoločnosti BMA AG ako tretej osobe povinnosť na prvé požiadanie uhradiť pohľadávku každého veriteľa spoločnosti BMA NL v plnej výške (vrátane úrokov).

Predmet a právny základ konania návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Výklad práva Únie, článok 267 ZFEÚ

Prejudiciálne otázky**Prvá otázka**

a) Má sa slovné spojenie „miesta, kde došlo... ku skutočnosti, ktorá zakladá [nárok z mimozmluvnej zodpovednosti]“, uvedené v článku 7 bode 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L 351, 2012, s. 1; ďalej len „nariadenie Brusel Ia“), vykladať v tom zmysle, že „miestom, kde došlo k udalosti, ktorá viedla ku škode“ (miesto protiprávneho konania) je miesto sídla spoločnosti, ktorá nie je schopná uspokojiť pohľadávky svojich veriteľov, ak táto nevyhľaditeľnosť spočíva na tom, že zastrešujúca materská spoločnosť tejto spoločnosti porušila svoju povinnosť starostlivosti voči týmto veriteľom?

b) Má sa slovné spojenie „miesta, kde došlo... ku skutočnosti, ktorá zakladá [nárok z mimozmluvnej zodpovednosti]“, uvedené v článku 7 bode 2 nariadenia Brusel Ia, vykladať v tom zmysle, že „miestom, kde vznikla škoda“ (miesto vzniku škody) je miesto sídla spoločnosti, ktorá nie je schopná uspokojiť pohľadávky svojich veriteľov, ak táto nevyhnutnosť spočíva v tom, že zastrešujúca materská spoločnosť tejto spoločnosti porušila svoju povinnosť starostlivosti voči týmto veriteľom?

c) Sú potrebné ďalšie okolnosti, ktoré odôvodňujú právomoc súdu podľa miesta sídla spoločnosti, ktorá nie je schopná splniť svoje záväzky, a ak áno, aké okolnosti to sú?

d) Je okolnosť, že holandský správca konkurznej podstaty spoločnosti, ktorá nie je schopná uspokojiť pohľadávky svojich veriteľov, podal v rámci svojej zákonnej úlohy speňažiť konkurznú podstatu v prospech (avšak nie v mene) všetkých veriteľov žalobu o náhradu škody spôsobenej protiprávnym konaním, relevantná pre určenie súdu, ktorý má právomoc, podľa článku 7 bodu 2 nariadenia Brusel Ia? Taká žaloba má za následok, že sa neskúma individuálna situácia jednotlivých veriteľov a tretia osoba, voči ktorej sa uplatňuje nárok, nemá vo vzťahu ku správcovi konkurznej podstaty k dispozícii všetky prostriedky obrany, ktoré by prípadne mala k dispozícii vo vzťahu k jednotlivým veriteľom.

e) Je okolnosť, že bydlisko časti veriteľov, v prospech ktorých správca konkurznej podstaty podá žalobu, sa nenachádza na území Európskej únie, relevantná pre určenie súdu, ktorý má právomoc, podľa článku 7 bodu 2 nariadenia Brusel Ia?

Druhá otázka

Treba na prvú otázku odpovedať inak, ak ide o žalobu podanú nadáciou, ktorej cieľom je zastupovať kolektívne záujmy veriteľov, ktorým vznikla škoda v zmysle prvej otázky? Taká kolektívna žaloba má za následok, že v dotknutom konaní sa nezisťuje, a) kde sa nachádza bydlisko týchto veriteľov, b) za akých osobitných okolností vznikli pohľadávky dotknutých veriteľov proti spoločnosti a c) či voči jednotlivým veriteľom existuje povinnosť starostlivosti vo vyššie uvedenom zmysle a či táto povinnosť bola porušená.

Tretia otázka

Má sa článok 8 bod 2 nariadenia Brusel Ia vykladať v tom zmysle, že ak súd, na ktorom sa vedie hlavné konanie, zruší svoje rozhodnutie, ktorým založil svoju právomoc v tomto konaní, tým automaticky stratí právomoc na prejednanie žaloby podanej treťou osobou?

Štvrtá otázka

a) Má sa článok 4 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 z 11. júla 2007 o rozhodnom práve pre mimozmluvné záväzky

(Ú. v. EÚ L 199, 2007, s. 40; ďalej len „nariadenie Rím II“) vykladať v tom zmysle, že „krajinou, na území ktorej vznikla škoda“, je krajina, v ktorej má sídlo spoločnosť, ktorá nie je schopná nahradiť škodu, ktorá vznikla veriteľom tejto spoločnosti v dôsledku vyššie uvedeného porušenia povinnosti starostlivosti?

b) Je okolnosť, že žaloby podali správca konkurznej podstaty v rámci svojej zákonnej úlohy speňažiť konkurznú podstatu a zástupca kolektívnych záujmov v prospech (avšak nie v mene) všetkých veriteľov, relevantná pre určenie tejto krajiny?

c) Je okolnosť, že bydlisko časti veriteľov sa nenachádza na území Európskej únie, relevantná pre určenie tejto krajiny?

d) Má okolnosť, že medzi holandskou insolventnou spoločnosťou a jej zastrešujúcou materskou spoločnosťou existovali dojednania o financovaní, ktorých súčasťou bola dohoda o voľbe právomoci nemeckých súdov a v ktorých bol za rozhodný určený nemecký právny poriadok, za následok, že údajné protiprávne konanie spoločnosti BMA AG má podľa článku 4 ods. 3 nariadenia Rím II zjavne užšiu väzbu s inou krajinou, než je Holandsko?

Uvádzané právne predpisy Únie

Nariadenie Rady (ES) č. 1346/2000 z 29. mája 2000 o konkurznom konaní (Ú. v. ES L 160, 2000, s. 1; Mim. vyd. 19/001, s. 191; ďalej len „nariadenie o konkurznom konaní“): článok 3

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 864/2007 z 11. júla 2007 o rozhodnom práve pre mimozmluvné záväzky (Ú. v. EÚ L 199, 2007, s. 40; ďalej len „nariadenie Rím II“): článok 4

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. EÚ L 351, 2012, s. 1; ďalej len „nariadenie Brusel Ia“): článok 7 bod 2, článok 8 body 1 a 2

Rozsudky z 18. júla 2013, ÖFAB (C-147/12, EU:C:2013:490; ďalej len „rozsudok ÖFAB“); z 21. mája 2015, CDC Hydrogen Peroxide (C-352/13, EU:C:2015:335; ďalej len „rozsudok CDC“), a zo 6. februára 2019, NK (C-535/17, EU:C:2019:96; ďalej len „rozsudok NK“)

Uvádzané vnútroštátne právne predpisy

Burgerlijk Wetboek (holandský Občiansky zákonník, ďalej len „BW“)

Článok 3:305a ods. 1 BW znie takto:

„1. Nadácia alebo združenie s úplnou právnou spôsobilosťou môže podať žalobu, ktorej cieľom je zabezpečiť ochranu podobných záujmov iných osôb, pokiaľ táto nadácia alebo združenie podľa svojich stanov zastupuje tieto záujmy.“

Oprávnenie správcu konkurznej podstaty podať takzvanú Peeters/Gatzenovu žalobu

V rozsudku Hoge Raad (Najvyšší súd, Holandsko) zo 14. januára 1983, Peeters/Gatzen (NL:HR:1983:AG4521), sa po prvý raz rozhodlo, že správca konkurznej podstaty môže podať žalobu na náhradu škody spôsobenej protiprávnym konaním proti tretej osobe, ktorá sa podieľala na vzniku škody spôsobenej veriteľom konkurzného dlžníka, aj keď takúto žalobu nemohol podať samotný dlžník v konkurznom konaní. Ak správca konkurznej podstaty podá takú Peeters/Gatzenovu žalobu, zastupuje záujmy všetkých veriteľov. Podáva žalobu v ich záujme a výnos z nej je súčasťou konkurznej podstaty.

Zhrnutie skutkového stavu a konania vo veci samej

- 1 Holandská spoločnosť BMA NL sa špecializovala na výrobu a predaj strojov pre potravinársky priemysel. Jediným akcionárom tejto spoločnosti bola BMA Groep B. V. (ďalej len „BMA Groep“), ktorej výlučným vlastníkom bola nemecká spoločnosť BMA AG. BMA Groep bola oprávnená menovať a odvolávať konateľov spoločnosti BMA NL. Počas určitých období boli zamestnanci spoločnosti BMA AG vymenovaní za štatutárnych zástupcov spoločnosti BMA NL. V prípade dôležitých rozhodnutí a konaní konateľov spoločnosti BMA NL platila povinnosť predložiť tieto rozhodnutia a konania na schválenie spoločnosti BMA Groep, ktorá si následne vyžiadala súhlas spoločnosti BMA AG.
- 2 V rokoch 2004 až 2011 BMA AG poskytla spoločnosti BMA NL úvery v celkovej výške 38 miliónov eur. Tieto finančné prostriedky sa poskytovali prostredníctvom bankového účtu, ktorý mala BMA NL zriadený v Deutsche Bank Nederland B. V. Popritom BMA AG ručila aj za dlhy spoločnosti BMA NL a vykonávala kapitálové vklady v jej prospech.
- 3 Keď BMA AG na začiatku roka 2012 zastavila túto finančnú podporu, BMA NL podala návrh na začatie konkurzného konania. Dňa 3. apríla 2012 bol vyhlásený konkurz na majetok spoločnosti BMA NL. Aktíva, ktoré sú súčasťou konkurznej podstaty, nepostačujú na (úplné) uspokojenie všetkých veriteľov. 71 % celkovej sumy predbežne uznaných nezabezpečených pohľadávok pripadá na nemeckých veriteľov, predovšetkým na samotnú spoločnosť BMA AG a ďalšie spoločnosti so sídlom v Nemecku, ktoré patria ku koncernu spoločnosti BMA AG. Ostatní neuspokojení veritelia majú sídlo v rôznych krajinách: v Holandsku, v iných členských štátoch Európskej únie a v štátoch mimo Európskej únie.
- 4 Správca konkurznej podstaty následne podal na vnútroštátnom súde v záujme všetkých veriteľov proti spoločnosti BMA AG Peeters/Gatzenovu žalobu.

Vnútroštátny súd rozsudkom z 23. mája 2018 rozhodol, že podľa článku 3 nariadenia o konkurznom konaní má právomoc rozhodnúť o tejto žalobe.

- 5 Dňa 21. júna 2016 bola založená Stichting, ktorej účel spočíva v zastupovaní záujmov veriteľov spoločnosti BMA NL, ktorým vznikla škoda v dôsledku správania spoločnosti BMA AG. Uzavrela zmluvy o pristúpení s viac ako 50 veriteľmi, ktorých spoločné pohľadávky predstavujú približne 40 % všetkých uznaných nezabezpečených pohľadávok veriteľov, ktorí nie sú prepojení so spoločnosťou BMA AG.
- 6 Dňa 15. augusta 2018 Stichting podala na vnútroštátnom súde návrh na povolenie vstupu do konania medzi správcom konkurznej podstaty a spoločnosťou BMA AG. Vnútroštátny súd rozsudkom z 30. januára 2019 vyhovel tomuto návrhu a rozhodol, že podľa článku 8 bodu 2 nariadenia Brusel Ia má právomoc rozhodnúť o tejto žalobe podanej treťou osobou. Podľa tohto ustanovenia môže tretia osoba podať žalobu na súde, na ktorom sa vedie hlavné konanie.
- 7 BMA AG navrhla, aby vnútroštátny súd preskúmal rozsudky z 23. mája 2018 a 30. januára 2019 v kontexte rozsudku NK vydaného 6. februára 2019. V tomto rozsudku Súdny dvor uviedol, že Peeters/Gatzenova žaloba podaná správcom konkurznej podstaty nespadá do pôsobnosti nariadenia o konkurznom konaní, ale naopak do pôsobnosti nariadenia Brusel Ia, resp. nariadenia, ktoré mu predchádzalo. Vnútroštátny súd zastáva názor, že jeho rozhodnutie z 23. mája 2018 z tohto dôvodu skutočne treba zrušiť, ale pýta sa, či musí rozhodnúť, že nemá právomoc, alebo či z nariadenia Brusel Ia prípadne možno vyvodit' alternatívne kritérium, na základe ktorého má právomoc.

Základné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

Všeobecne

- 8 Tak správca konkurznej podstaty, ako aj Stichting zastávajú názor, že BMA AG protiprávne konala voči všetkým veriteľom spoločnosti BMA NL alebo ich časti. V tejto súvislosti správca konkurznej podstaty uvádza, že BMA AG vytvorila a udržiavala rizikovú finančnú konštrukciu, ktorá viedla k tomu, že BMA NL nemala dostatok kapitálu a došlo k odčerpaniu jej vlastného kapitálu. BMA AG u veriteľov vzbudzovala falošný dojem, že jej dcérska spoločnosť nižšieho stupňa BMA NL je bonitná, v dôsledku čoho sa táto posledná uvedená spoločnosť mohla ďalej zadlžovať.
- 9 Po rokoch neobmedzeného podporovania likvidity BMA AG náhle zastavila financovanie spoločnosti BMA NL, čo nevyhnutne malo za následok jej platobnú neschopnosť. Ani na začiatku, ani pri pokračovaní, resp. ukončení tejto finančnej konštrukcie nezohľadnila záujmy všetkých veriteľov spoločnosti BMA NL. Preto porušila povinnosť starostlivosti, ktorú mala voči týmto veriteľom, keďže bola úzko prepojená so spoločnosťou BMA NL a mala potenciálnu možnosť zasiahnuť.

Mala totiž podrobný prehľad o (finančnej) podnikovej politike a obchodoch spoločnosti BMA NL a kontrolu nad touto politikou a obchodmi.

- 10 Stichting tiež poukazuje na to, že veritelia sa spoliehali, že BMA NL si splní svoje záväzky voči nim, lebo BMA AG na tento účel (aj v budúcnosti) poskytne primerané financovanie. V dôsledku náhleho zastavenia financovania zo strany jej zastrešujúcej materskej spoločnosti veritelia nemohli prijať včasné opatrenia, aby zabránili tomu, že ich pohľadávky voči tejto holandskej spoločnosti nebudú uhradené.
  - 11 Žaloby, ktoré podali Stichting a správca konkurznej podstaty, majú rovnaký základ. Podľa názoru správcu konkurznej podstaty však musí BMA AG zaplatiť náhradu škody vo výške neuhradených dlhov spoločnosti BMA NL voči veriteľom do konkurznej podstaty spoločnosti BMA NL, zatiaľ čo Stichting sa domnieva, že táto náhrada škody sa má vyplatiť priamo dotknutým veriteľom. Žaloba, ktorú podala Stichting, je kolektívnou žalobou v zmysle článku 3:305a BW.
  - 12 Okrem toho účastníci konania zastávajú odlišné názory, pokiaľ ide o uplatnenie článku 7 bodu 2 nariadenia Brusel Ia. Podľa tohto ustanovenia možno osobu vo veciach nárokov z mimozmluvnej zodpovednosti žalovať na súdoch podľa miesta, kde došlo ku skutočnosti, ktorá zakladá takýto nárok. Pod týmto miestom sa myslí tak miesto, v ktorom vznikla škoda (*miesto vzniku škody*), ako aj miesto, kde došlo k udalosti, ktorá so škodou príčinne súvisí (*miesto protiprávneho konania*).
  - 13 Správca konkurznej podstaty a BMA AG majú tiež odlišný názor na otázku, ktorý vnútroštátny právny poriadok sa uplatní podľa článku 4 ods. 1 nariadenia Rím II. Podľa tohto ustanovenia sa mimozmluvný záväzok vyplývajúci z civilného deliktu spravuje právnym poriadkom krajiny, na území ktorej vznikla škoda (*miesto vzniku škody*), bez ohľadu na to, na území ktorej krajiny došlo ku skutočnosti, ktorá spôsobila škodu (*miesto protiprávneho konania*), a bez ohľadu na to, na území ktorej krajiny alebo krajín nastali nepriame následky takejto skutočnosti.
- Tvrdenia správcu konkurznej podstaty týkajúce sa právomoci holandských súdov a rozhodného práva*
- 14 Správca konkurznej podstaty tvrdí, že holandské súdy majú podľa článku 7 bodu 2 nariadenia Brusel Ia právomoc rozhodnúť o jeho nárokoch. S odkazom na rozsudok ÖFAB uvádza, že *miesto protiprávneho konania* sa nachádza v Holandsku. Podstata protiprávneho správania spoločnosti BMA AG totiž spočíva vo vytvorení a udržiavaní štruktúrálnej podkapitalizácie spoločnosti BMA NL. K tomuto konaniu došlo v Holandsku, lebo BMA NL mala podľa stanov sídlo v Holandsku a vykonávala svoju obchodnú činnosť v tejto krajine a tam treba lokalizovať jej odčerpaný kapitál.
  - 15 Podľa názoru správcu konkurznej podstaty treba Holandsko považovať aj za *miesto vzniku škody*, keďže pôvodná škoda, ktorá vznikla všetkým veriteľom,

vznikla v Holandsku. Táto pôvodná škoda totiž zodpovedá zníženiu kapitálu spoločnosti BMA NL, ktoré má za následok, že možnosť uspokojenia z konkurznej podstaty je menšia. Z toho vyplýva konečná škoda jednotlivých veriteľov. Okolnosť, že *miesto vzniku škody* sa nachádza v Holandsku, podľa názoru správcu konkurznej podstaty nie je len dôvodom, pre ktorý treba konštatovať, že holandské súdy majú právomoc rozhodnúť o jeho nárokoch, ale tiež vedie k tomu, že sa uplatní holandský právny poriadok.

Tvrdenia spoločnosti BMA AG týkajúce sa právomoci holandských súdov a rozhodného práva

- 16 BMA AG zastáva názor, že právomoc rozhodnúť o nárokoch správcu konkurznej podstaty a nadácie Stichting nemajú holandské, ale nemecké súdy. Základné pravidlo, podľa ktorého má právomoc súd podľa bydliska žalovaného, treba vykladať doslovne. Okrem toho právomoc rozhodnúť o pohľadávke treba určiť pre každú pohľadávku samostatne a nie pre súbor pohľadávok tak ako v prípade Peeters/Gatzenovej žaloby alebo kolektívnej žaloby.
- 17 Podľa názoru spoločnosti BMA AG nemožno považovať Holandsko za *miesto protiprávneho konania* ani za *miesto vzniku škody*. *Miesto protiprávneho konania* sa nenachádza v Holandsku, lebo BMA AG vykonala všetky údajné úkony v Nemecku, kde má sídlo. Okrem toho sa väčšina (71 %) dlhov spoločnosti BMA NL týka veriteľov so sídlom v Nemecku. Holandsko nemožno považovať ani za *miesto vzniku škody*, lebo ide o čisto finančnú škodu, ktorú – v prípade, ak neexistujú ďalšie okolnosti – nemožno lokalizovať v mieste, kde sa nachádza majetok spoločnosti BMA NL.
- 18 BMA AG zastáva názor, že sa uplatní nemecký právny poriadok, lebo považuje Nemecko za *miesto vzniku škody*.

Tvrdenia nadácie Stichting týkajúce sa právomoci holandských súdov

- 19 Stichting sa nevyjadrila k rozhodnému právu. V súvislosti s otázkou právomoci tvrdí, že holandské súdy majú právomoc rozhodnúť o jej nárokoch. Ak by sa konštatovalo, že vnútroštátny súd nemá právomoc rozhodnúť o nárokoch správcu konkurznej podstaty, ešte to neznamená, že nemá právomoc rozhodnúť ani o jej nárokoch ako tretej osoby, ktorá podala žalobu. Podľa vnútroštátnych procesných predpisov je totiž súd v zásade viazaný právoplatnými rozhodnutiami, akým je rozhodnutie o povolení vstupu nadácie Stichting ako tretej osoby, ktorá podala žalobu, do konania podľa článku 8 bodu 2 nariadenia Brusel Ia.
- 20 Stichting zastáva názor, že právomoc holandských súdov v prejednávacom prípade nemožno oprieť o článok 8 bod 1 nariadenia Brusel Ia, lebo úspech žalôb správcu konkurznej podstaty (ktorý má sídlo v Holandsku) závisí od dôvodnosti, resp. nedôvodnosti nárokov, ktoré Stichting uplatnila voči spoločnosti BMA AG. Preto medzi oboma žalobami existuje dostatočne úzka väzba.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 21 V konaní vo veci samej nemožno bez ďalšieho určiť, kde sa nachádza *miesto protiprávneho konania* a *miesto vzniku škody*. *Miesto vzniku škody* je popri *mieste protiprávneho konania* dôležité, aby bolo možno určiť, ktorý súd má právomoc prejednať žalobu založenú na protiprávnom konaní. Okrem toho je *miesto vzniku škody* v zásade rozhodujúce pre určenie rozhodného práva pre toto protiprávne konanie.
- 22 Čo sa týka *miesta protiprávneho konania*, spoločnosti BMA AG sa vytyka, že porušila svoju povinnosť starostlivosti voči všetkým veriteľom. Správanie, ktoré sa jej skutočne vytyka, spočívalo v začatí a pokračovaní financovania v prospech jej dcérskej spoločnosti nižšieho stupňa so sídlom v Holandsku (ktoré bolo podľa názoru správcu konkurznej podstaty rizikové), v zastavení tohto financovania a v tom, že veritelia tejto dcérskej spoločnosti nižšieho stupňa neboli včas informovaní o tomto zastavení. Ak sa *miesto protiprávneho konania* určí na základe miesta, v ktorom boli prijaté rozhodnutia o začatí, pokračovaní a zastavení formy financovania, ktorú si vybrala BMA AG, zdá sa, že za *miesto protiprávneho konania* treba považovať Nemecko. Ide totiž o rozhodnutia, ktoré prijalo predstavenstvo spoločnosti BMA AG v nemeckom hlavnom sídle.
- 23 Naproti tomu Súdny dvor v rozsudku ÖFAB v porovnateľnom prípade, v ktorom veriteľom spoločnosti vznikla škoda, lebo akcionár tejto spoločnosti jej umožnil pokračovať v prevádzke napriek tomu, že nemala dostatok kapitálu, rozhodol, že miestom, kde došlo k udalosti, ktorá viedla k škode, je miesto, s ktorým je spojená prevádzka spoločnosti a s ňou súvisiaca finančná situácia.
- 24 Vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok ÖFAB, išlo o údajné opomenutie kontrolnej povinnosti žalovaných voči spoločnosti, ktorá sa mala plniť v sídle tejto spoločnosti. V prejednávanom prípade však nie je také jednoduché určiť miesto, kde došlo k udalosti, ktorá viedla k škode. Ide totiž o rôzne zásadné výhrady, ktoré odkazujú na konania v rozdielnych členských štátoch. V závislosti od dotknutej výhrady možno zastávať názor, že *miesto protiprávneho konania* sa nachádza v Nemecku, v Holandsku alebo v krajinách, v ktorých majú sídlo veritelia.
- 25 Podľa názoru vnútroštátneho súdu existuje – tak ako vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok ÖFAB – úzka väzba medzi žalobou v konaní vo veci samej a (v prejednávanom prípade) holandskými súdmi, lebo škoda spočíva v tom, že pohľadávky veriteľov holandskej spoločnosti sú nevyhnutiteľné. Holandské súdy môžu najlepšie posúdiť, aké dôsledky má správanie nemeckej zastrešujúcej materskej spoločnosti pre holandskú spoločnosť, lebo hlavné plnenie, ktoré BMA NL poskytovala veriteľom (výroba strojov pre potravinársky priemysel), bolo poskytnuté v Holandsku a správca konkurznej podstaty so sídlom v Holandsku disponuje informáciami o finančnej situácii tejto spoločnosti a o pohľadávkach veriteľov.

- 26 Konanie vo veci samej je špecifické tým, že pohľadávky neuplatnili dotknutí poškodení, ale uplatnil ich správca konkurznej podstaty „v prospech“ poškodených. Vnútroštátny súd v tejto súvislosti odkazuje na rozsudok CDC. Vo veci, v ktorej bol vydaný tento rozsudok, poškodení postúpili svoje pohľadávky na vymáhaciu spoločnosť. Podľa názoru Súdneho dvora postúpenie pohľadávok vykonané pôvodnými veriteľmi nemôže mať samo osebe vplyv na určenie súdu, ktorý má právomoc, podľa (ustanovenia, ktoré predchádzalo) článku 7 bodu 2 nariadenia Brusel Ia, takže skutočnosť, ktorá zakladá nárok na náhradu škody, sa musí preskúmať samostatne pre každú pohľadávku na náhradu škody nezávisle od postúpenia alebo preskupenia, ktorého bola predmetom.
- 27 Vnútroštátny súd sa pýta, či prísne pravidlá sformulované v rozsudku CDC platia aj pre určenie *miesta protiprávneho konania* v prípade žaloby, ktorú podá správca konkurznej podstaty v prospech všetkých veriteľov, keďže pritom nejde o postúpenie alebo preskupenie pohľadávok, ale len o zastupovanie kolektívneho záujmu v dôsledku zákonnej úlohy správcu konkurznej podstaty speňažiť konkurznú podstatu. Navyše sa pýta, či tieto prísne pravidlá platia vo vzťahu ku kolektívnej žalobe, akou je žaloba, ktorú podľa článku 3:305a BW podala Stichting. Aj v tomto prípade totiž ide výlučne o zastupovanie kolektívneho záujmu a nie o postúpenie alebo preskupenie pohľadávok.
- 28 Určenie *miesta vzniku škody* je v prejednávacom prípade spojené s ťažkosťami, lebo je nejasné, kde vznikla pôvodná škoda. Vnútroštátny súd sa však prikláňa k predpokladu, že miesto, kde sa nachádza majetok (konkurzná podstata) spoločnosti BMA NL, možno považovať za miesto, v ktorom všetkým veriteľom vznikla pôvodná škoda, lebo týmto veriteľom vznikla škoda v dôsledku správania spoločnosti BMA AG až po tom, čo bol majetok spoločnosti BMA NL nepriaznivo ovplyvnený v dôsledku zastavenia financovania zo strany spoločnosti BMA AG.
- 29 Vnútroštátny súd sa ďalej pýta, či pravidlo sformulované v rozsudku CDC, pokiaľ ide o uplatnenie (ustanovenia, ktoré predchádzalo) článku 8 bodu 1 nariadenia Brusel Ia, podľa ktorého vzťah medzi žalobami podanými proti viacerým žalovaným treba posudzovať podľa okamihu, v ktorom sa žaloby podajú, a okolnosti, ktoré nastanú neskôr, na to nemajú vplyv, platí aj pre žalobu podanú treťou osobou v zmysle článku 8 bodu 2 tohto nariadenia. Ak by to bolo tak, súdnu právomoc na prejednanie žaloby podanej treťou osobou treba tiež posúdiť podľa okamihu, v ktorom sa táto žaloba podá.
- 30 Odpoveď na túto otázku je v prejednávacom prípade relevantná, lebo vnútroštátny súd na začiatku nesprávne rozhodol, že podľa článku 3 nariadenia o konkurznom konaní má právomoc prejednať žalobu správcu konkurznej podstaty. V prípade, ak je odpoveď na túto otázku záporná, toto nesprávne rozhodnutie by automaticky viedlo k tomu, že vnútroštátny súd by stratil svoju právomoc na prejednanie žaloby podanej treťou osobou, ktorú podala Stichting, založenú na článku 8 bodu 2 nariadenia Brusel a že by dodatočne musel rozhodnúť, či má právomoc na základe iného kritéria. Ak sa má vyššie uvedené pravidlo vyplývajúce z rozsudku

CDC naopak uplatniť na žalobu podanú treťou osobou v zmysle článku 8 bodu 2 nariadenia Brusel Ia, vnútroštátny súd má podľa tohto ustanovenia naďalej právomoc rozhodnúť o žalobe, ktorú podala Stichting. Táto žaloba bola totiž podaná po tom, čo vnútroštátny súd založil svoju právomoc v hlavnom konaní, ktoré sa začalo na základe návrhu správcu konkurznej podstaty.

- 31 Vnútroštátny súd sa napokon pýta, či je pri určovaní rozhodného práva relevantná okolnosť, že škoda, ktorá vznikla všetkým veriteľom, bola spôsobená aj tým, že BMA AG už neuzavrela so svojou dcérskou spoločnosťou nižšieho stupňa BMA NL nijaké dojednania o financovaní, ktoré stanovovali, že sa uplatní nemecký právny poriadok. Chce vedieť, či to predstavuje okolnosť v zmysle článku 4 ods. 3 nariadenia Rím II, z ktorej vyplýva, že protiprávne konanie má užšiu väzbu s inou krajinou, než je Holandsko.

PRACOVNÝ DOKUMENT